

COĞRAFYA PENCERESİNDEN DİL VE EDEBİYAT

Language and Literature From The Perspective of Geography

Barış Taş*

Geliş Tarihi:30.11.2021

Kabul Tarihi:09.12.2021

Öz

Bir kültürü oluşturan önemli unsurların başında dil ve edebiyat gelir. Gerek sözlü gerekse yazılı olarak kuşaktan kuşağa aktarılan dil ve edebî eserler, toplumun içinde yaşadığı mekândan etkilenir. Mekân aynı zamanda coğrafya biliminin de araştırma ortamını oluşturur. Mekânı farklı boyutlarıyla ve kendi ilkeleri doğrultusunda inceleyen coğrafya biliminin araştırma konularından biri de kültürdür. Bu çalışmada, kültürel coğrafya açısından, hem dil hem de edebî eserler, coğrafi yaklaşımla genel hatlarıyla ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışmada belirli bir edebî eser veya konu araştırılmamıştır. Bunun yerine dil ve edebiyat ile coğrafya arasındaki ilişkiler ortaya konulmuştur. Bu amaçla dil ve edebiyat ile coğrafya ilişkisinin ortaya konulduğu yayınlar taranmıştır. Konunun gerek Türkiye gerekse dünya genelinde oldukça yeni bir araştırma alanı olduğu; dil ve edebiyat ile coğrafya ilişkilerinin ele alındığı yayınların sınırlı sayıda olduğu görülmüştür. Türkiye’de bu alanda yaygın olarak toponimi araştırmaları bulunmaktadır. Toponimi konusundaki çalışmalar ise daha çok yerleşme adları üzerinedir. Yerleşme adları ile birlikte yer (mevkii) adlarının da dil ve coğrafya bilimi kapsamında araştırılması gerekmektedir. Literatürde toponimi konusunun, dilbilim kapsamında araştırıldığı çalışmalara rastlanmamıştır. Dilbilim konusunda araştırma yapan bilim insanlarının, toponimi alanına yönelmeleri, kültürel coğrafyaya da katkı sağlayacaktır. Bunun yanı sıra edebî eserlerde geçen coğrafi unsurları inceleyen birkaç yayın dışında çalışma

* Prof. Dr., Çankırı Karatekin Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü, Çankırı/ Türkiye, tas.baris@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-7469-9948.

Language and Literature From The Perspective of Geography

bulunmamaktadır. Edebiyat coğrafyası kapsamında yapılan bu çalışmalar, mekânı konu alan ya da yazarın mekânsal betimlemeler yaptığı eserlerle sınırlı kalmıştır. Mekânsal betimlemelerin yapıldığı tüm edebî eserler, edebiyat coğrafyası kapsamında incelenebilecek eserler durumundadır. Bu konuda hem coğrafyacıların hem de dilbilimcilerin ortak çalışmaları ile edebiyat coğrafyası konusu giderek önem kazanacaktır. Kültürel coğrafya kapsamında dil ve edebiyat ile mekân arasındaki ilişkileri ortaya koyan çalışmaların artması, hem dil hem de coğrafya açısından bilime katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kültür, dil, edebiyat, coğrafya, mekân.

Abstract

A culture has important elements such as language and literature. Language and literary works transferred from the past to the present, both orally and in writing, are affected by the space in which the society lives. Space also refers to the place that is the research area of geography science. Culture is one of the research subjects of the science of geography, which examines the space with its different dimensions and in line with its own principles. In this study, both language and literary works are presented in general terms with the cultural geography approach. A specific literary work or subject was not investigated in the study. Instead, it focused on the relations between language, literature and geography. For this purpose, publications that reveal the relationship between language, literature and geography were used as data sources. It has been seen that the subject is a fairly new research area both in Turkey and in the world. It has been observed that there are limited number of publications dealing with the relations between language, literature and geography. There are generally toponymy studies in Turkey. Researches on toponymy are mostly on settlement names. Along with the settlement names, locality names should also be investigated within the scope of linguistics and geography. In the literature, there are no studies on the subject of toponymy within the scope of linguistics. Linguists' studies in the field of toponymy will also contribute to cultural geography. In addition, there is no study except for a few publications examining the geographical elements in literary texts. These studies carried out within the scope of literary geography have been limited to works that deal with space or that the author makes spatial descriptions. All literary works in which spatial descriptions are made are works that

Coğrafya Penceresinden Dil ve Edebiyat

can be examined within the scope of literary geography. In this regard, with the joint studies of both geographers and linguists, the subject of literary geography will gain importance. The increase in studies that reveal the relations between language, literature and space within the scope of cultural geography, will contribute to science in terms of both linguistics and geography.

Keywords: Culture, language, literature, geography, space.

Giriş

Temel bilimler, dünya genelinde ilk-orta-yükseköğretim kapsamında eğitim çağındaki insanlara çağdaş devletler tarafından öğretilen veya öğretilmesi gereken konuları kapsar. Epistemolojik açıdan bilgiyi araştıran temel bilimler, üç başlık altında toplanır. Bunlar doğa bilimleri, fen bilimleri ve sosyal bilimlerdir (Anlı, 2016). Bu üç temel bilim kapsamı içerisinde bulunan tüm bilim alanları, temel bilimler başlığı altında toplanır ve temel eğitim düzeyinde farklı seviyelerde öğretilir. Temel bilimler her ne kadar yöntem ve ele aldıkları konular açısından farklılıklar gösterse de, insan ortak paydasında birleşirler. İnsan ve faaliyetleri, doğal ortam olarak nitelendirilen yeryüzünde, yani dünyada gerçekleşmektedir. Sosyal (beşeri/insani) bilimler, insanın varlığı ile anlam ve kişilik kazanan bilimlerdir.

Coğrafya olarak kimlik kazanan bilim, insan odaklı olmakla birlikte insanın tüm faaliyetlerini yürüttüğü/gerçekleştirdiği dünya gezegenin sahip olduğu doğal koşulları da beşeri faaliyetler çerçevesinde inceler. Diğer bir ifadeyle coğrafya bilimi doğal ortamı, insan ve faaliyetlerine etkisi ölçüsünde araştırır. Bu yönüyle coğrafya bilimi açısından insan, doğal ortamı anlayıp kavrayan ve öğrenen; yaşadığı ortamı zamanın şartları çerçevesinde yöneten bir canlıdır. Coğrafya, her ne şekilde olursa olsun; insan ile yaşadığı doğal ortam arasındaki farklı düzeydeki ilişki ve etkileşimleri inceleyen bir bilim özelliğini taşır (Özçağlar, 2011). Bu yönüyle coğrafya, doğal ortam ile insan ve faaliyetlerini sentezleyen temel bilimlerin başında gelir.

İnsan, topluluk halinde yaşamını sürdüren sosyal bir canlıdır. Topluluk şeklinde yaşam, kültür olarak nitelendirilen olgunun ortaya çıkmasının en önemli nedeni durumundadır. İnsan topluluklarının somut veya soyut olarak ürettiği her türlü unsur, temel olarak kültürü oluşturur (Güvenç, 2002; Kongar, 1989). Kültürel birikim, birdenbire ve kısa sürede oluşmaz. Kültür, toplumun doğal ortamda yaşam mücadelesi esnasında, kendiliğinden ve bulunulan ortamın özelliklerine göre şekillenen tecrübelerin bir araya gelmesi ile ortaya çıkar. Başka bir ifadeyle toplulukların yaşadıkları doğal ortam özellikleri, kültürün ortaya çıkmasında ve farklılaşmasında önemli bir unsurdur (Tanrıkulu, 2018). Dil ise, kültürün en temel bileşeni durumundadır (Güvenç, 2002). Dil, insanların iletişim kurması, sosyalleşmesi ve yaşamını sürdürebilmesi için vazgeçilmez bir doğal gereksinimdir. Bu yönüyle dil, yaşamsal bir öneme sahip temel iletişim aracıdır. Dil, aynı zamanda insanların yaşadıkları coğrafi ortamın özelliklerinden etkilenir. Dolayısıyla dil ile coğrafya arasında çok yakın bir ilişki söz konusudur.

Dil ile coğrafya disiplinlerinin ortak araştırma konusu olan atasözleri ve deyimler ile birlikte edebî eserlerden söz etmek mümkündür. Gerek atasözleri ve deyimler, gerekse edebî eserler, dil açısından önemli araştırma konusu olmakla birlikte coğrafya biliminin de araştırma kapsamında yer alır. Atasözleri ve deyimler oldukça uzun bir zaman sürecinde oluşan toplumsal deneyim ve tecrübelerin dile ve kültüre yansımaları durumundadır (Taş ve Türkan, 2018). Bu yönüyle atasözleri ve deyimler, sözlü kültürün dildeki yansımaları durumundadır. Bununla birlikte iklim, bitki örtüsü, yeryüzü şekilleri, su kaynakları, tarım, hayvancılık gibi pek çok coğrafi unsur içeren atasözleri ve deyimler söz konusudur. Ayrıca türküler ile coğrafya arasında bir ilişki de bulunmaktadır. Tıpkı atasözleri ve deyimler gibi türkülerde de gerek doğal ortam gerekse beşeri faaliyetleri konu alan sözler/ifadeler bulunmaktadır (Uğur, 2015).

Edebî metinler de coğrafi ortamı konu alabilmektedir. Özellikle mekân odak alan edebî eserlerde coğrafi betimlemeler yoğun şekilde bulunabilmektedir. Roman türündeki eserlerde bu

Coğrafya Penceresinden Dil ve Edebiyat

durum daha yaygın olarak görülür. Ülke veya dünya genelinde ya da belirli bir bölgede geçen konuların/durumların yazar tarafından tasarlandığı romanlar, mekânsal betimlemelerin yoğun olarak kullanıldığı edebî eserlerdir. Kısıtlı birkaç araştırma olmakla birlikte, dil-edebiyat ile coğrafya arasındaki ilişkileri belirli eserler özelinde ortaya koyan çalışmalar bulunmaktadır (Taş, 2019; Kaçmaz ve Kaçmaz, 2019).

Bu çalışmada, Türkiye’de dil-edebiyat ve coğrafya etkileşimi coğrafya disiplini açısından teorik düzeyde irdelenmeye çalışılacaktır. Bu amaçla literatür taraması yapılmış, dil-edebiyat-coğrafya ortak konularını içeren eserler incelenmiştir. Ayrıca coğrafya biliminin araştırma konularını ortaya koyan temel eserler ve kültür konusunu ele alan yayınlar incelenmiştir. Coğrafya ile dil arasındaki ilişkiler kuramsal açıdan değerlendirilmiş; bu iki disiplin arasındaki etkileşim coğrafya bilimi perspektifinden değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bu yönüyle çalışmanın, dil-edebiyat ile coğrafya konusunda yapılacak sonraki araştırmalara yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Kültürel coğrafya kapsamında kuramsal perspektifle ele alınan bu çalışma, literatür araştırmaları sonucunda ulaşılan veriler ve temel coğrafya bilgilerinin sentezlenmesiyle ortaya çıkan sonuçları ele almaktadır. Dil ve edebiyat, başlı başına bir araştırma alanı ve bilim topluluklarıdır. Bununla birlikte dil ve edebiyat ile coğrafya bilimleri birbirleriyle etkileşim halindedir. Özellikle edebî eserler, doğal ve beşeri ortama ait unsurlar ile tasvirleri içermektedir. Halk edebiyatı kapsamındaki pek çok öykü ve masal bulunmaktadır (Ergun, 1938). Bu öykü ve masallar, belirli bir mekânı tasvir ederek edebî metinlere dönüşmüşlerdir. Mekân kavramı coğrafya bilimi için son derece önemlidir. Zira insan ve doğal ortam arasındaki etkileşimler, mekân olarak nitelendirilen coğrafi ortamda gerçekleşmektedir (Kaya, 2014). Coğrafi ortam; hem kendiliğinden ve insan etkisi olmaksızın doğal olarak oluşan unsurları, hem de insan tarafından oluşturulan tüm beşeri unsurları kapsamaktadır. Doğal ortam bileşenleri temel olarak atmosfer, litosfer, hidrosfer ve biyosferden oluşmaktadır (Özçağlar, 2011). Beşeri

ortam, doğal ortamdan sonra coğrafya bilimi kapsamında bulunan diğer bir araştırma alanı durumundadır (Tümertekin ve Özgüç, 2017). Edebî metinler, hem doğal ortama ilişkin olay ve durumları yazarın bakış açısına göre tasvirler, hem de toplumun sosyo-ekonomik yapısı, üretim türü ve araçları gibi beşeri ortamın özelliklerini yansıtır. Dolayısıyla edebî eserler, coğrafi ortama ilişkin unsurları da içerebilmektedir.

Bulgular

Edebî metinlerdeki coğrafyaya ilişkin yansımalar veya betimlemeler, yazarın coğrafya bilgi seviyesi ve bu konudaki yetkinliği ile ilişkilidir. Daha doğru bir ifadeyle, yazar ne kadar coğrafya bilgisine sahipse mekânsal betimlemeleri o ölçüde eserine yansıtmaktadır. Burada belirtilmesi gereken husus, edebî eserlerin bilimsel nitelik taşımadığıdır. Dolayısıyla mekânsal tasvirlerin mutlaka gerçeklik taşıması gerekmemektedir. Bununla birlikte gerçek mekânsal tasvirler, okuyucuyu daha fazla etkilemektedir. Coğrafi bilgi düzeyi yüksek bir yazar, eserinde mekâna ilişkin unsurları gerçeğe yakın biçimde yansıtabilmektedir. Özellikle gezi ve seyahatname tarzı edebî eserlerde, anlatılan yerin doğal ve beşeri özelliklerinin doğru şekilde aktarılması, eserin niteliğini artırmaktadır. Edebî metinlerdeki mekân, aslında coğrafyadır (Kefeli, 2009). Yazarın kurguladığı mekânın doğal ve beşeri özellikleri olmalıdır ve bu da coğrafya bilgisini zorunlu kılmaktadır.

Edebiyat coğrafyası kapsamında hem Türkiye’de hem de dünyada akademik yayınlar son yıllarda yaygınlaşmaya başlamıştır (Peraldo, 2016; Piatti vd, 2009; Coşkun, 2010; Kaçmaz ve Kaçmaz, 2019; Kaçmaz ve Kaçmaz, 2017; Kaçmaz, 2017; Uzun ve Doğan Uzun, 2019; Oruç, 2020). Edebiyat coğrafyası etiketli çalışmaların ortak noktası, mekânın edebiyata konu olmasıdır. Diğer bir ifadeyle, edebî metinlerde mekânsal betimlemelerin bulunması ve bu konunun coğrafya disiplini çerçevesinde incelenmesi, edebiyat coğrafyası kapsamında ele alınmalıdır. Burada edebiyat coğrafyası

Coğrafya Penceresinden Dil ve Edebiyat

kapsamındaki tüm çalışmaları aktarmanın gereksiz olduğu düşünülmektedir.

Kaçmaz ve Kaçmaz (2019), Elif Şafak'ın romanlarındaki coğrafi terim ve mekânları analitik olarak değerlendirmiştir. Makalede öncelikli olarak Elif Şafak tarafından kaleme alınan romanlarda geçen yerler (mekânlar) belirlenmiştir. Mekânlar ile birlikte roman karakterleri de değerlendirilmiştir. Yazarın yaşadığı şehirlerin, mekânsal betimlemelerde etkili olduğu, yazarın bu yerlere ilişkin coğrafi unsurları eserlerine yansıttığı tespit edilmiştir. Daha sonra Elif Şafak'ın romanlarında kullandığı coğrafi terimler belirlenmiştir. Bu bağlamda yazarın kıta, toprak, mevsim, dağ ve şehir gibi pek çok coğrafi terimin romanlarında kullandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Akademik coğrafya araştırmalarında da dil konusunu kapsayan çalışmalar bulunmaktadır. Bu bağlamda “toponimi” konulu çalışmalar öne çıkmaktadır. Toponimi, en basit şekilde yer/yerleşme adları bilimi olarak tanımlamak mümkündür (Özçağlar, 2011). Toponimi yaygın olarak yer adlarını araştıran bir bilim olmasına rağmen, yerleşme adlarını da toponimi çalışmaları kapsamında değerlendirmek gerekir. Hatta coğrafi mevkii adları da (tepe, zirve, yamaç, vadi gibi) toponiminin araştırma konuları arasında bulunmalıdır. Çünkü yerleşmeler ve mevkiiler de bir yere sahiptir ve bu yerlere, insanlar tarafından bir ad verilmiştir. Yer adları, bulunulan ortamın doğal coğrafya özelliklerinden esinlenerek oluşabilir. Benzer şekilde kişi-topluluk-tarihî olay gibi beşeri kökenli yer adları da bulunabilmektedir. İster doğal, ister beşeri kökenli olsun, yer/yerleşme adları, coğrafi unsurlardan etkilenmişlerdir. Bu nedenle toponimi, coğrafyanın önemli araştırma konuları arasında bulunur.

Türkiye’de toponimi konusunda çok sayıda akademik yayın bulunmaktadır. Bu yayınların neredeyse tamamı, yerleşme adlarını coğrafyanın araştırma konularına göre gruplandırılması yöntemiyle hazırlanmıştır (Türkan, 2021; Türkan, 2020; Özüpekçe ve Gümüş, 2020; Kayserili, 2016; Aliğaoğlu, 2013). Yerleşmeler, temel olarak kırsal ve kentsel yerleşmeler olmak

üzere iki gruba ayrılır (Taş, 2016). Yerleşme adları da bu iki başlık altında değerlendirilmektedir. Genel olarak Türkiye’de kırsal yerleşmeler, buldukları konumun doğal coğrafya özelliklerinden veya o kırsal yerleşmede yaşayan topluluğun soy-sop-kişi özelliğinden adlarını alırlar (Türkan, 2020). Kırsal mekân, yalın özelliklere sahiptir ve temel üretim faaliyetleri hâkimdir. Bu nedenle kırsal yerleşmelerde yeni türemiş adlardan ziyade, geleneksel adlar söz konusudur. Fakat kentsel yerleşmeler daha dinamik yapıya sahiptir ve sürekli gelişip değişirler. Bu değişim, beraberinde kentsel alanlarda mahalle gibi yeni yerleşim alanları oluşabilmektedir. Bu bağlamda kentlerdeki yeni yerleşim alanlarına aktüel (güncel) adlar verilebilmektedir. Örneğin 15 Temmuz sonrası kentlerde, mahalle adlarının bu menfur olaya atfedilecek şekilde yeniden düzenlendiği görülmektedir (Aliğaoglu ve Çetinkaya, 2021).

Toponimi konusunda coğrafya disiplini eksik ya da yetersiz kalan nokta, mevkii adlarıdır. Üzerinde yerleşme bulunmayan tepe, yamaç, yazı, çayır gibi yerlere, çevrede yaşayan halk tarafından çeşitli adlar verilmektedir. Bu yer adlarının da toponimi çerçevesinde araştırılıp coğrafya perspektifinden ortaya konulması gerekmektedir. Böyle bir çalışma, yerel ölçekte başlanılmalıdır. Çünkü belirtilen şekilde binlerce yer bulunmaktadır. Tamamının tek bir çalışma kapsamında araştırılması mümkün değildir. Bu nedenle mevkii adlarının köy-ilçe- il düzeyinde tez veya proje çalışmalarıyla araştırılması daha rasyonel olacaktır.

Sonuç

Sosyal bilimler, insan ve faaliyetlerini farklı bakış açılarıyla inceler. Coğrafya, insan ile doğal ortam arasındaki etkileşimleri kendi prensipleri doğrultusunda araştırıp sentezleyen bir bilimdir. Coğrafyanın ele aldığı konulardan biri de kültürdür. Oldukça geniş kapsama sahip olan kültür kavramı içerisinde dil ve edebiyat konuları da bulunur. Bu bağlamda coğrafya ile dil bilimlerinin kesiştiği başat konular dil ve edebiyattır. Kültürün en önemli soyut unsurları arasında bulunan dil ve edebiyat ile coğrafya arasında sıkı ilişkiler söz konusudur. Dil ve edebiyat,

Coğrafya Penceresinden Dil ve Edebiyat

doğal ortamdan ve beşeri ilişkiler ile faaliyetlerden etkilenmiş; dilin gelişimini ve bununla birlikte edebî eserleri etkilemişlerdir. Bununla birlikte yer ve yerleşme adlarının ortaya çıkmasında da doğal ve beşeri coğrafya unsurları etkili olmuştur. Toponimi kapsamında araştırılan yer/yerleşme adları, akademik coğrafya araştırmalarında yaygın bir çalışma konusudur. Toponimi konulu araştırmaların, yalnızca yerleşme adları üzerinde değil, aynı zamanda mevkii adları üzerinde de yaygınlaşması, hem coğrafya hem de Türk Dili disiplinlerine katkı sağlayacaktır.

Dil ve edebiyat konularında son yıllarda toponimi dışında yapılan araştırma konularından biri de edebiyat coğrafyasıdır. Beşeri coğrafya alt disiplini içerisinde bulunması gereken edebiyat coğrafyası, “coğrafya merkezli okuma” kapsamında değerlendirilmektedir. Edebî metinlerdeki mekânın, coğrafya olarak ele alan coğrafya merkezli okuma, yazarın tasarladığı mekânın/mekânların coğrafi tasvirlerinden oluşmaktadır. Bu nedenle edebî eserlerde, yazarın coğrafya bilgisi düzeyinde mekânsal betimlemeler yapıldığı sonucuna ulaşılabılır. Edebiyat coğrafyası konusunda Türkiye’de sınırlı sayıda araştırma bulunmaktadır. Edebiyat coğrafyası alanındaki araştırmaların yaygınlaşması, bu alanın Türkiye’de gelişmesine yardımcı olacaktır. Edebiyat coğrafyası konusunda çalışma yapacak araştırmacıların, eser seçiminde dikkate alması gereken bazı hususlardan söz edilebilir. Öncelikle mekânsal tasvirlerin yapıldığı eserlerin tercih edilmesi doğru olacaktır. Diğer bir ifadeyle eserde belirli bir yerin mekân oluşturması doğru analizler yapılmasına olanak sağlayacaktır. Bununla birlikte edebiyat coğrafyası kapsamında yapılacak çalışmalara konu olacak eserlerde doğal ve beşeri özelliklerin de irdelenmesi, bu türdeki araştırmaların niteliğini artıracaktır.

Coğrafya ile dil bilimi ve edebiyat, ilk bakışta birbirinden uzak araştırma alanları gibi görünse de, ortak bazı noktalara sahiptirler. Bu çalışma ile iki disiplinin birbiri ile ilişkili olduğu konular, coğrafya penceresinden ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu iki disiplinin kesiştiği edebiyat coğrafyası ve toponimi

konularında yapılacak araştırmalara yardımcı ve katkı sağlamış olmak temenni edilmektedir.

Kaynakça

- Aliaęaoęlu, Alpaslan. (2013). Őehirsel Toponimi: Balıkesir İlinde Mahalle Adları, Bir Sınıflandırma Denemesi. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16 (29), 45-62.
- Aliaęaoęlu Alpaslan ve Çetinkaya, Sema. (2021). 15 Temmuz Kalkışma Deneyiminden Sonra Türkiye’de Őehirsel Toponimi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakóltesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 53, 180-192.
- Anlı, Ömer Faruk. (2016). Pozitivist ve Konvansiyonalist Bilim Anlayışları Bağlamında Coğrafya. *Posseible*, 9, 37–59.
- Coşkun, Sezai. (2010). Sezai Karakoç’un Őiirleri Üzerinde Edebiyat - Medeniyet Coğrafya İlişkisi Bağlamında Bir İnceleme. *Turkish Studies*, 5 (1), 843-885.
- Ergun, S. Nüzhet. (1938). *Halk Edebiyatı Antolojisi*. İstanbul: Devlet Basımevi.
- Güvenç, Bozkurt. (2002). *İnsan ve Kültür*. İstanbul: Remzi Kitabevi
- Kaçmaz, Muhammet ve Kaçmaz, Perihan. (2019). Edebiyat Coğrafyası; Elif Şafak Romanlarının Coğrafi Terim ve Mekân Analizleri. *Türk Coğrafya Dergisi*, 73, 53-60.
- Kaçmaz, Perihan. (2017). *Edebi Metinlerde Coğrafi Perspektif, Elif Şafak Romanlarının Analizi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Kaçmaz, Perihan ve Kaçmaz, Muhammet. (2017). Edebiyat Coğrafyası, Elif Şafak Romanlarında Coğrafi Unsurlar. *Journal of Strategic Research in Social Science*, 3 (4), 1-20.
- Kaya, İlhan. (2014). Coğrafi Düşüncede Mekân Tartışmaları. *Posseible*, 2 (4), 1-13.
- Kaysirili, Alperen. (2016). Bir Toponimi Araştırması: Ağrı’da Yer Adları. *TURAN Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 8, 21-29.
- Kefeli, Emel. (2009). Coğrafya Merkezli Okuma. *Turkish Studies*, 4 (1), 423-433.
- Kongar, Emre. (1989). *Kültür Üzerine*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Coğrafya Penceresinden Dil ve Edebiyat

- Oruç, Osman. (2020). Orhan Kemal'in Bereketli Topraklar Üzerinde ve Gurbet Kuşları Adlı Romanlarında Taşralı İnsanın Değişim Süreci. *Mavi Atlas*, 8 (2), 507-516.
- Özçağlar, Ali. (2011). *Coğrafyaya Giriş*. Ankara: Hilmi Usta Matbaacılık.
- Özüpekçe, Salman ve Gümüş, Nevzat. (2020). Bir Toponimi Araştırması: Besni (Adıyaman) İlçesi Köy Adlarının Coğrafi Sınıflandırması. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 25 (44), 151-162.
- Peraldo, Emmanuelle. (2016). *Literature and Geography: The Writing of Space Throughout History*. UK: Cambridge Scholars Publishing.
- Piatti, Barbara vd. (2009). *Literary Geography or How Cartographers Open Up A New Dimensions for Literary Studies*. Switzerland: Institute of Cartography, ETH Zurich.
- Tanrıkulu, Murat. (2018). *Coğrafya ve Kültür*. Ankara: Pegem Akademi.
- Taş, Barış. (2016). *Türkiye'nin Kırsal Yerleşmeleri*. İstanbul: Yeditepe Yayınevi.
- _____. (2019). Kültürel Coğrafya Açısından Patasana Romanı. *II. Uluslararası Coğrafya Eğitimi Kongresi Bildiriler Kitabı*, (Eyüp Artvinli Ed.) içinde (ss 1612- 1617). Eskişehir.
- Taş, Barış ve Türkan, Okan. (2018). Deyimler ve Atasözlerdeki Coğrafya. *TUCAUM 30. Yıl Uluslararası Coğrafya Sempozyumu*, 1366-1367. (Özet Bildiri/Sözlü Sunum).
- Tümertekin, Erol ve Özgüç, Nazmiye. (2017). *Beşeri Coğrafya-İnsan, Kültür Mekân*. İstanbul: Çantay Yayınevi.
- Türkan, Okan. (2020). Kırşehir İlinde Köy Adlarının Coğrafi Açısından Değerlendirilmesi, *Coğrafya Dergisi*, 41, 61-75.
- _____. (2021). Kırsal Yerleşme Adlarının Coğrafi Açısından Değerlendirilmesi: Bayramören (Çankırı) İlçesi Örneği. *Türk Coğrafya Dergisi*, 77, 157-170.
- Uğur, Abdullah. (2015). Müzik Coğrafyası, *Bilig*, 74, 239-260.
- Uzun, Erol ve Doğan Uzun, Pınar. (2019). Antep Savunması'nın Gaziantep İli Yerleşme Adları Üzerindeki Etkisi ve Bu Etkinin Coğrafi Bilgi Sistemleri Tabanlı Mekânsal Analizi. *Türk Coğrafya Dergisi*, 72, 7-12.